

Кафедра управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту

Національного університету цивільного захисту України

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

**Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи
для слухачів заочної форми навчання**

Освітньо-кваліфікаційний рівень „бакалавр” за напрямом підготовки 6.170202
«Охорона праці»

Харків 2014

Друкується за рішенням кафедри
Протокол № від р.
засідання кафедри управління та
організації діяльності у сфері цивільного
захисту

Рецензент: Шаповалова Т.Ю. – доцент кафедри менеджменту та підприємництва
Міжгалузевого інституту післядипломної освіти НТУ „ХПІ”

Економіка підприємства. Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни та
виконання контрольної роботи для слухачів заочної форми навчання освітньо-
кваліфікаційний рівень „бакалавр” за напрямом підготовки 6.170202 «Охорона праці»

Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни та виконання контрольної роботи з
дисципліни „Економіка підприємства” складено відповідно до освітньо-професійної
програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр” за напрямом
підготовки 6.170202 «Охорона праці»

ЗМІСТ

1. Загальні положення.
2. Структура курсу та зміст тем.
3. Контрольні питання для проведення підсумкового контролю.
4. Загальні вимоги до підготовки та оформлення контрольної роботи.
5. Варіанти контрольної роботи .
6. Рекомендована література.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є методи та способи раціонального поєднання і ефективного використання всіх елементів виробничого процесу на рівні підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: «Соціально-економічні основи охорони праці», «Основи підприємницької діяльності», «Управління охороною праці».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Підприємство, як суб'єкт господарювання.
2. Організація економічної діяльності підприємства, її показники.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є формування у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань з ресурсного потенціалу та механізму формування економічних результатів діяльності підприємств.

Освоєння дисципліни дозволить майбутнім фахівцям забезпечити необхідний рівень економічної обґрунтованості прийняття управлінських рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є надати теоретичні знання з економіки підприємств, як суб'єктів господарювання; сформувані вміння та навички здійснення розрахунків основних економічних показників результативності функціонування підприємств, що здійснюють економічну діяльність в Україні.

Слухачі повинні:

знати:

- види підприємств, що здійснюють господарську діяльність в Україні, за класифікаційними ознаками;
- основні положення законодавчої та нормативної баз функціонування підприємств в Україні;
- економічну сутність, склад, структуру, ознаки класифікації, форми відтворення, методи нарахування амортизації й фактори формування ефективності виробничих фондів;
- поняття та склад нематеріальних ресурсів і активів підприємства;
- поняття, структуру, показники якісної й кількісної оцінки персоналу підприємства;
- особливості вартісної оцінки продукції, визначення її якості та конкурентоспроможності;
- зміст й характеристику поточних витрат;
- механізм формування й використання доходу (прибутку) підприємства;
- особливості організації основних та допоміжних виробництв підприємств;
- особливості організації інвестиційної діяльності.

вміти :

- виконувати економічні розрахунки щодо оцінки стану та ефективності використання окремих складових виробничо-ресурсного потенціалу;
- визначати ступінь впливу використання активів підприємств на кінцеві результати діяльності;
- аналізувати та прогнозувати рівні окремих економічних показників діяльності підприємств.

Практичні заняття та виконання контрольної роботи нададуть можливість сформувати вміння та навички визначення стратегії та цілей підприємства відносно обраних теорій фірм, аналізу наявних та необхідних ресурсів для здійснення функцій підприємства, визначення конкурентоздатності підприємства та його продукції, розрахунку економічних показників результатів діяльності підприємства за обраними стратегіями.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗМІСТ ТЕМ

Модуль I.

Змістовий модуль 1. Підприємство, як суб'єкт господарювання.

Тема 1.1 Підприємство в сучасній системі господарювання.

Поняття, цілі та напрямки діяльності. Ринкове середовище господарювання підприємств. Правові основи функціонування.

Тема 1.2 Структура підприємства.

Сутність та функції процесу управління. Методи управління діяльністю підприємств. Організаційні структури управління підприємствами.

Тема 1.3. Сучасні форми організації виробництва.

Сутність організації виробництва та її роль у загальній системі виробничої діяльності підприємства. Виробнича і загальна структура підприємства. Загальна характеристика виробничого процесу та його елементів. Класифікація виробничих процесів. Принципи раціональної організації виробничих процесів. Організація виробничих процесів у часі.

Тема 1.4. Поняття, класифікація та структура персоналу.

Персонал підприємства, його склад та структура. Категорії промислово - виробничого персоналу. Формування персоналу підприємства. Якісна характеристика персоналу підприємства: професія, спеціальність, кваліфікація. Характеристика стабільності та складу персоналу підприємства. Продуктивність праці та методи її вимірювання.

Тема 1.5. Організація оплати праці робітників галузей.

Сутність заробітної плати та основні принципи її організації в сучасних умовах господарювання. Державне регулювання заробітної плати в Україні.

Системи оплати праці. Сутність тарифної системи оплати праці. Елементи тарифної системи оплати праці: тарифно-кваліфікаційний довідник, тарифні сітки, тарифні ставки.

Форми оплати праці та їх різновиди. Система посадових окладів. Планування фонду заробітної плати.

Тема 1.6. Капітал та виробничі фонди.

Поняття та економічна сутність основних фондів підприємства.

Видова, технологічна та виробнича структура основних фондів. Класифікація основних фондів за різними ознаками.

Вартісна оцінка основних фондів та її різновиди. Амортизація: поняття, методи нарахування.

Знос основних виробничих фондів: поняття, види, фактори впливу. Форми відтворення основних фондів та їх характеристика.

Показники оцінки структури, руху та інтенсивності використання основних фондів. Ефективність використання основних виробничих фондів та фактори, що її формують.

Тема 1.7. Оборотні кошти та нематеріальні ресурси і активи підприємства.

Сутність, склад та класифікація оборотних фондів підприємства.

Оцінка ефективності використання оборотних фондів. Сутність нематеріальних ресурсів.

Поняття нематеріальних активів. Оцінка вартості та амортизація нематеріальних активів.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Організація економічної діяльності підприємства , її показники.

Тема 2.1. Регулювання, прогнозування та планування діяльності підприємства.

Прогнозування розвитку підприємства. Методологічні основи планування. Стратегічне, тактичне та операційне планування. Бізнес-планування.

Сутність, цілі та інструменти державного економічного регулювання.

Тема 2.2. Виробничий цикл та потужність підприємства.

Виробничий цикл, його структура та тривалість. Основні напрями скорочення виробничого циклу.

Організація виробничого процесу у просторі. Типи та методи організації виробництва.

Економічна сутність категорії “виробнича потужність”. Фактори, що

обумовлюють рівень виробничої потужності . Методи розрахунку виробничої потужності. Система показників використання виробничої потужності.

Тема 2.3. Якість та конкурентоспроможність продукції.

Показники вартісної оцінки продукції: валова продукція, товарна продукція, реалізована продукція, чиста продукція, нормативно-чиста продукція.

Конкурентоспроможність продукції. Стандартизація та сертифікація продукції. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Державний нагляд за якістю .

Тема 2.4. Виробничі витрати та ціна продукції.

Характеристика витрат на виготовлення продукції(послуг). Управління витратами на підприємстві. Собівартість продукції (послуг). Ціни на продукцію. Види цін, методи їх встановлення, фактори впливу.

Тема 2.5. Сутність, значимість та задачі нормування праці.

Класифікація витрат часу робітника та устаткування.

Види технологічних норм. Методика розрахунку технологічних норм для умов перервного та безперервного виробництва. Норма часу. Норма виробітки. Норма обслуговування. Норма штату.

Тема 2.6. Показники ефективності діяльності підприємства.

Формування доходу підприємства.

Визначення фінансового результату від звичайної діяльності підприємства. Вимірювання ефективності виробництва.

Прибуток підприємства, його формування та використання у ринкових умовах.

Функції прибутку. Види прибутку.

Схема розподілу чистого прибутку підприємства. Фактори, що впливають на розмір прибутку.

Контрольні питання для проведення підсумкового контролю

(модульний контроль, диференційний залік)

Змістовний модуль № 1

1. Поняття та економічна сутність основних фондів
2. Видова, технологічна та виробнича структура основних фондів.
3. Класифікація основних фондів за різними ознаками.
4. Вартісна оцінка основних фондів та її різновиди.
5. Амортизація: поняття, методи нарахування.
6. Знос основних виробничих фондів: поняття, види, фактори впливу.

7. Форми відтворення основних фондів та їх характеристика.
8. Показники оцінки структури, руху та інтенсивності використання основних фондів.
9. Ефективність використання основних виробничих фондів та фактори, що її формують .
10. Сутність, склад та класифікація оборотних фондів підприємства.
11. Оцінка ефективності використання оборотних фондів.
12. Поняття нематеріальних ресурсів, їх види та характеристика
13. Поняття нематеріальних активів та особливості їх обліку
14. Оцінка нематеріальних активів підприємства
15. Амортизація нематеріальних активів
16. Фактори, що запобігають ефективному створенню нематеріальних активів підприємства
17. Персонал підприємства, його склад та структура. Категорії промислово-виробничого-персоналу.
18. Формування персоналу підприємства.
19. Якісна характеристика персоналу підприємства: професія, спеціальність, кваліфікація.
20. Характеристика стабільності та складу персоналу підприємства.
21. Продуктивність праці та методи її вимірювання.
22. Показники вартісної оцінки продукції: валова продукція, товарна продукція, реалізована продукція, чиста продукція, нормативно-чиста продукція.
23. Поняття конкурентоспроможності продукції.
24. Оцінка конкурентоспроможності продукції.

Змістовний модуль № 2

25. Ціна продукції: поняття, види.

26. Система цін і їх класифікація.
27. Зовнішні й внутрішні чинники впливу на процес ціноутворення.
28. Поняття якості продукції. Одиничні показники оцінки якості продукції
29. Комплексний метод оцінювання якості продукції
30. Фактори забезпечення якості продукції
31. Економічна сутність категорії «витрати».
32. Класифікація операційних витрат з метою планування, аналізу та обґрунтування прийняття економічних рішень.
33. Особливості групування витрат на умовно-постійні та умовно-змінні.
34. Поняття беззбиткового обсягу виробництва. Аналітичний та графічний методи визначення беззбиткового обсягу виробництва.
35. Собівартість продукції: поняття, елементний склад.
36. Основні аспекти застосування показника «собівартість продукції» у економічних розрахунках.
37. Особливості калькулювання видів продукції.
38. Шляхи зниження собівартості продукції на підприємствах.
39. Формування доходу підприємства.
40. Склад доходів від звичайної діяльності.
41. Фактори, що впливають на рівень доходів виробництв.
42. Визначення фінансового результату від звичайної діяльності підприємства.
43. Прибуток підприємства, його формування та використання у ринкових умовах.
44. Функції прибутку.
45. Види прибутку

46. Схема розподілу чистого прибутку підприємства.
47. Сутність організації виробництва та її роль у загальній системі виробничої діяльності підприємства.
48. Загальна характеристика виробничого процесу та його елементів.
Класифікація виробничих процесів.
49. Принципи раціональної організації виробничих процесів.
50. Виробничий цикл, його структура та тривалість.
51. Типи та методи організації виробництва.
52. Підприємство як виробнича система
53. Правові основи функціонування підприємств
54. Виробнича і загальна структура підприємства.
55. Сутність, значимість та задачі нормування праці .
56. Класифікація витрат часу робітника та устаткування.
57. Види технологічних норм. Методика розрахунку технологічних норм для умов перервного та безперервного виробництва.
58. Сутність методу вивчення витрат робочого часу спостереженням.
59. Організація праці .
60. Організація змінної праці
61. Методика побудови графіку змінності та розрахунку його основних параметрів.
62. Планування чисельності персоналу підприємства.
63. Сутність заробітної плати та основні принципи її організації в сучасних умовах господарювання. Державне регулювання заробітної плати.
64. Системи оплати праці.
65. Сутність та елементи тарифної системи оплати праці.

66. Форми оплати праці та їх різновиди.
67. Планування фонду заробітної плати.
68. Економічна сутність категорії “виробнича потужність”.
69. Фактори, що обумовлюють рівень виробничої потужності
70. Методи та послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства.
71. Система показників використання виробничої потужності.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Слухач виконує контрольну роботу, яка складається з двох питань відповідно до змісту двох модулів та розв’язує задачу. Варіант контрольної роботи обирається за принципом відповідності останньої цифри числа варіанту і останньої цифри числа залікової книжки слухача.

Контрольна робота виконується на стандартних (формат А-4) аркушах паперу. Обсяг контрольної роботи – 10-15 аркушів. Контрольна робота повинна продемонструвати ступінь опанування слухачем матеріалу певної теми, вміння самостійно осмислити і систематизувати навчальну інформацію, чітко, стисло і логічно викласти матеріал, обґрунтувати власну думку, зробити висновки. Слухачем має бути описана методологія рішення задачі та зроблені висновки.

Контрольна робота повинна мати титульну сторінку з зазначенням обраного слухачем варіанту роботи (Додаток 1).

Висвітлення теоретичних питань не потребує плану, вступу, але обов’язково повинно завершуватись висновками, списком літератури.

Контрольна робота виконується на основі вивчення слухачем основної літератури, список якої подається у завданні, а також потребує залучення додаткової літератури – публікацій фахових журналів.

ВАРІАНТИ контрольної роботи з курсу “Економіка підприємства”

1 варіант

1. Поняття та економічна сутність основних фондів .
2. Ціна продукції: поняття, види.

2 варіант

1. Видова, технологічна та виробнича структура основних фондів.
2. Система цін і їх класифікація.

3 варіант

1. Класифікація основних фондів за різними ознаками.
2. Зовнішні й внутрішні чинники впливу на процес ціноутворення.

4 варіант

1. Вартісна оцінка основних фондів та її різновиди.
2. Поняття якості продукції. Одиничні показники оцінки якості продукції

5 варіант

1. Амортизація: поняття, методи нарахування.
2. Комплексний метод оцінювання якості продукції .Фактори забезпечення якості продукції

6 варіант

1. Знос основних виробничих фондів: поняття, види, фактори впливу.
2. Економічна сутність категорії «витрати».

7 варіант

1. Форми відтворення основних фондів та їх характеристика.
2. Класифікація операційних витрат з метою планування, аналізу та обґрунтування прийняття економічних рішень.

8 варіант

1. Показники оцінки структури, руху та інтенсивності використання основних фондів.
2. Особливості групування витрат на умовно-постійні та умовно-змінні основних фондів.

9 варіант

1. Ефективність використання основних виробничих фондів та фактори, що її

формують

2. Поняття беззбиткового обсягу виробництва. Аналітичний та графічний методи визначення беззбиткового обсягу виробництва.

10 варіант

1. Сутність, склад та класифікація оборотних фондів підприємства.
2. Собівартість продукції: поняття, елементний склад.

11 варіант

1. Оцінка ефективності використання оборотних фондів.
2. Основні аспекти застосування показника «собівартість продукції» у економічних розрахунках.

12 варіант

1. Поняття нематеріальних ресурсів, їх види та характеристика.
2. Особливості калькулювання видів продукції.

13 варіант

1. Поняття нематеріальних активів та особливості їх обліку
2. Шляхи зниження собівартості продукції на підприємствах.

14 варіант

1. Оцінка нематеріальних активів підприємства .
2. Формування доходу підприємства.

15 варіант

1. Амортизація нематеріальних активів .
2. Склад доходів від звичайної діяльності.

16 варіант

1. Фактори, що запобігають ефективному створенню нематеріальних активів підприємства
2. Фактори, що впливають на рівень доходів виробництв.

17 варіант

1. Персонал підприємства, його склад та структура. Категорії промислово-виробничого-персоналу.
2. Методи та послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства.

18 варіант

1. Формування персоналу підприємства.
2. Визначення фінансового результату від звичайної діяльності підприємства.

19 варіант

1. Якісна характеристика персоналу підприємства: професія, спеціальність, кваліфікація.
2. Прибуток підприємства, його формування та використання у ринкових умовах.

20 варіант

1. Характеристика стабільності та складу персоналу підприємства.
2. Функції прибутку.

21 варіант

1. Продуктивність праці та методи її вимірювання.
2. Види прибутку .

22 варіант

1. Показники вартісної оцінки продукції: валова продукція, товарна продукція, реалізована продукція, чиста продукція, нормативно-чиста продукція.
2. Схема розподілу чистого прибутку підприємства.

23 варіант

1. Поняття конкурентоспроможності продукції.
2. Види технологічних норм. Методика розрахунку технологічних норм .

24 варіант

1. Оцінка конкурентоспроможності продукції.
2. Сутність організації виробництва та її роль у загальній системі виробничої діяльності підприємства.

25 варіант

1. Види технологічних норм. Методика розрахунку технологічних норм для умов перервного та безперервного виробництва.
2. Загальна характеристика виробничого процесу та його елементів.

26 варіант

1. Сутність методу вивчення витрат робочого часу спостереженням.
2. Принципи раціональної організації виробничих процесів.

27 варіант

1. Організація праці.
2. Виробничий цикл, його структура та тривалість.

28 варіант

1. Категорії промислово-виробничого-персоналу.
2. Планування фонду заробітної плати.

29 варіант

1. Організація змінної праці .
2. Типи та методи організації виробництва.

30 варіант

1. Методика побудови графіку змінності та розрахунку його основних параметрів.
2. Підприємство як виробнича система

31 варіант

1. Планування чисельності персоналу підприємства.
2. Системи оплати праці. Сутність та елементи тарифної системи оплати праці.

32 варіант

1. Економічна сутність категорії “виробнича потужність”. Фактори, що обумовлюють рівень виробничої потужності .
2. Виробнича і загальна структура підприємства.

33 варіант

1. Сутність заробітної плати та основні принципи її організації в сучасних умовах господарювання. Державне регулювання заробітної плати.
2. Сутність, значимість та задачі нормування праці .

34 варіант

1. Класифікація виробничих процесів.
2. Види витрат часу робітника та устаткування.

ЗАДАЧІ

Варіант 1

На ринку продаються телевізори JVC, Panasonic і Витязь з розмірами діагоналі до 37 см. Вимагається оцінити конкурентоспроможність (технічну, економічну, інтегральну) телевізорів JVC і Витязь відносно Panasonic. Для розрахунку використати дані, представлені в таблицях 1 і 2.

Намітити шляхи підвищення конкурентоспроможності, виходячи з розрахунків і з урахуванням соціально-організаційних параметрів.

Таблиця 1.

	технічні параметри	JVC	Panasonic	Витязь	Коефіцієнт значущості
1	розмір екрану по діагоналі, мм	360	360	370	0,07
2	чутливість екрану зображення	35	30	40	0,11
3	діапазон напруги мережі	130	130	72	0,08
4	споживана потужність, Вт	67	65	63	0,16
5	напрацювання на відмову, тис. годинників	3,6	3,55	3,4	0,15
6	дизайн, по 10 бальній шкалі	8	8	6	0,12
7	кількість програм	90	70	90	0,07

8	надійність, тис. годинників	13	12,7	11,8	0,24
					1

Таблиця 2.

	економічні параметри	JVC	Panasonic	Витязь
1.	ціна продажу, крб.	4150	4150	3200
2.	сумарні витрати за увесь термін експлуатації	5250	4850	4900

Варіант 2

Розрахувати виробничі потужності: що вводяться, вибулі і середньорічні, якщо потужність підприємства на початок року складає 3500 тис. тонн. Введення виробничих потужностей передбачається з лютого місяця - 50 тис. тонн, з травня місяця 140 тис. тонн, з серпня - 350 тис. тонн, з грудня - 20 тис. тонн. Вивели виробничі потужності з січня - 60 тис. тонн, в лютому - 60 тис. тонн, у вересні - 150 тис. тонн

Варіант 3

Обігові кошти підприємства на 1 січня склали 240 тис. грн., на 1 квітня - 280 тис. грн., на 1 липня - 260 тис. грн., на 1 жовтня - 290 тис. грн., на 1 січня наступного року - 300 тис. грн.

Визначити середній залишок обігових коштів підприємства за I півріччя, III квартал, 9 місяців і рік.

Варіант 4

Середня вартість основних засобів підприємства по групах в поточному році складала, млн грн. :

Машини і устаткування 50

Норма амортизації для активної частини основних коштів складає 15 %. Метод амортизації - прямолінійний.

Чисельність працюючих на підприємстві по категоріях і середньомісячна заробітна плата наступне :

Категорія	Чисельність, чел.	Середньомісячна заробітна плата, крб.
Основні робітники	50	1000
Керівники	10	1500

Соціальний податок - 37,5 %.

Річний обсяг виробництва складає один мільйон одиниць продукції. На виробництво одиниці продукції витрачено сировини, матеріалів і енергетичних ресурсів на суму 152 грн. Інші витрати в структурі собівартості складають 20 %

Розрахуйте собівартість одиниці продукції.

Варіант 7

Визначте оптову .роздрібну ціну, якщо:

-витрати на сировину та матеріали -90 грн.

-витрати на обробку – 30 грн.

-загальновиробничі та загальногосподарські витрати -60 грн.

Рівень рентабельності виробу – 30%. Сбутова організація встановила 30% торгівельної надбавки, націнка роздрібною ланкою -50%,ПДВ-20%.

Варіант 10

Тривалість одного обороту обігових коштів на підприємстві була визначена за планом в 32 дні. Фактично вона виявилася на 4 дні менше. Об'єм реалізації продукції був виконаний на 100% і склав 12,8 млн. грн.

Визначити:

1. Які обігові кошти мало у розпорядженні підприємство за планом,
2. Величину фактично задіяних обігових коштів,
3. Суму вивільнення обігових коштів,
4. Яку кількість продукції можна зробити додатково, використовуючи обігові кошти, що вивільнилися.

Варіант 11

Визначити повну собівартість виробу і гуртову ціну по калькуляційних статтях витрат за наступними даними:

Показник	Значення
1. Витрата матеріалів на виріб, кг :	
б) кольорові метали	28
2. Гуртова ціна матеріалів, ден. ед. за тону	
б) кольорові метали	1500
5. Трудомісткість виготовлення виробу, норма-годин :	
а) верстатні вироби	116
6. Середній розряд робіт :	
а) верстатних	5
7. годинна тарифна ставка, ден. ед.	
б) 5 розряду	0,98
Відрахування на соціальне страхування	37,5%

Інші виробничі витрати - 4% від попередніх калькуляційних статей. Прибуток виробничої ланки - 30% від виробничої собівартості. ПДВ - 20%. Витрати і прибуток оптової ланки відповідно - 70% від виробничої собівартості, рентабельність - 20% .

Варіант 13

Розрахувати що вводиться, вибулу і середньорічну виробничі потужності, якщо потужність підприємства на початок року складає 3500 тис. тонн. Введення виробничих потужностей передбачається з лютого місяця - 50 тис. тонн, з травня місяця 140 тис. тонн, з серпня - 350 тис. тонн, з грудня - 20 тис. тонн. Вивели виробничі потужності з січня - 60 тис. тонн, в лютому - 60 тис. тонн, у вересні - 150 тис. тонн.

Варіант 14

Підприємство продає продукцію партіями по 200 шт., отримуючи з одиниці продукції прибуток в 10 грн. Для стимулювання збуту маркетингова служба запропонувала понизити ціну, внаслідок чого прибуток знизиться до 9,0 грн. з одиниці продукції, а швидкість обороту зросте з 4 до 5 оборотів в грн. місяць. Визначити, як зміниться річний прибуток підприємства від реалізації продукції в результаті прискорення оборотності обігових коштів.

Варіант 18

Розрахувати рівень конкурентоспроможності холодильників марок 1,2.

№	Параметр	Марка холодильника		До значущості параметра
		1	2	
1	Надійність (ресурс) (тыс.час)	100	130	18
2	Напрацювання до поломки (тыс.час)	50	70	11
3	Економічність, Квт/година	1,65	1,10	15
4	Температура НТВ, З°	-12	-15	12
5	Місткість НТВ, дм. куб	40	50	12
6	Об'єм, л	250	280	11
7	Дизайн, у балах по 10-балл	10	6	10
8	Зберігання продукції при відключенні ел. енергії, година	5	11	5
9	Матеріаломісткість, кг	48	60	5

№	Параметр	Марка холодильника
---	----------	--------------------

		1	2
1	Ціна, грн.	1700	1450
2	Загальні витрати споживача за увесь період експлуатації	5000	6700

Варіант 19

Підприємство запланувало реалізувати продукції на суму 110 млн. грн. маючи 22 млн. грн. обігових коштів. Фактично коефіцієнт оборотності дорівнював 6.

Визначити суму вивільнених обігових коштів.

Варіант 20

Визначити собівартість виробу і її структуру по калькуляційних статтях витрат за наступними даними:

Показник	Значення
1. Витрата матеріалів на виріб, кг :	
а) прокат чорних металів	160
б) кольорові метали	28
2. Гуртова ціна матеріалів, ден. ед. за тону	
а) прокат чорних металів	600
б) кольорові метали	1500
3. Транспортно-заготівельні витрати на матеріали, %	3
5. Трудомісткість виготовлення виробу, нормо-годин :	
а) верстатні роботи	116
6. Середній розряд робіт :	
а) верстатних	5
7. годинна тарифна ставка, ден. ед.	
а) 4 розряд	0,87

Додаткова заробітна плата - 10% від прямої заробітної плати.

Відрахування на соціальні заходи - 39,56% від основної і додаткової заробіт

Варіант 30

Обігові кошти підприємства складають 74 млн. грн. Тривалість одного обороту обігових коштів - 60 днів.

Визначити річний об'єм реалізації продукції і об'єм реалізації продукції на 1 грн. обігових коштів.

Варіант 31

Розрахувати виробничі потужності: ті, що вводяться, вибулі і середньорічні, якщо потужність підприємства на початок року складає 500 тис. тонн. Введення виробничих потужностей передбачається з січня місяця - 50 тис. тонн, з березня місяця 40 тис. тонн, з вересня - 550 тис. тонн, з серпня - 20 тис. тонн. Вивели виробничі потужності в лютому - 60 тис. тонн, у березні - 40 тис. тонн, в серпні - 240 тис. тонн.

Рекомендована література

1. Фінансова діяльність підприємств : Підручник . — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Либідь, 2002 . — 384 с.
2. Черевко, Г. В. Економіка природокористування : Навч. посібник / Г. В. Черевко, М. І. Яцків. — Львів : Світ, 1995. — 208 с.
3. Самуельсон, П. Економіка: Підручник . — Львів : Світ, 1993 . — 495 с.
4. Бойчик, І. М. Економіка підприємств : Навч. посібн. / І.М. Бойчик, П.С. Харів, М.І. Хопчан . — Львів: Сполум, 1998 . — 212 с
5. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. Посібник / Грещак М. Г., Гребешкова О. М., Коцюба О. С.; за ред. М. Г. Грещака. - К.: КНЕУ. 2001. - 228с.
6. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства. - К.: «ЛИБІДЬ». 1998.
7. Бойчук І. М., Харів П. С., Хопчан М. І., Піча Ю. В. "Економіка підприємства". Навчальний посібник. - К.: „Каравелла”; Львів: „Новий світ - 2000”, 2001. - 298 с.
8. Гальчинський А. С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. "Основи економічних знань". Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1998. - 544 с.: іл.

9. Економіка підприємства: Підручник: У 2-х т. / За ред. С. Ф. Покропивного. - К.: Хвиля-Прес, 1995. - Т. 1 - 400с.; Т. 2 - 280с.
10. Економіка підприємства: Підручник / За заг. Редакцією С. Ф. Покропивного. Видання 2-ге, перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2001. - 528с.
11. Мочерний С. В., Чеботар С.І., Устенко О. А. “Основи підприємницької діяльності”. Посібник. - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. (Альма-матер) - 280с.
12. Основи підприємницької діяльності суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. - Житомир, ЖІТІ, 2000. - 172с.
13. Семернік І. О., Кравченко Н.В. „Економіка підприємства”. Навчальний посібник.- Херсон: ОЛДІ - плюс, 2003. - 312с.
14. Сідун В. А., Пономарьова Ю. В. „Економіка підприємства”. Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2003 - 436 с.

Додаток 1

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

**КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни „Економіка підприємства”

Варіант № ____

Виконав:
слухач групи _____

прізвище та ініціали

Перевірив:

прізвище та ініціали викладача

Харків 20__ р.

ЗАДАЧІ
Варіант 1

Оценка конкурентоспособности.

Условие:

На рынке продаются телевизоры JVC, Panasonic и Витязь с размерами диагонали до 37 см.

Требуется оценить конкурентоспособность (техническую, экономическую, интегральную) телевизоров JVC и Витязь относительно Panasonic.

Для расчета использовать данные, представленные в таблицах 1 и 2.

Наметить пути повышения конкурентоспособности, исходя из расчетов и с учетом социально-организационных параметров.

Таблица 1.

	технические параметры	JVC	Panasonic	Витязь	Коэффициент значимости
1	размер экрана по диагонали, мм	360	360	370	0,07
2	чувствительность экрана изображения	35	30	40	0,11
3	диапазон напряжения сети	130	130	72	0,08
4	потребляемая мощность, Вт	67	65	63	0,16
5	наработка на отказ, тыс. часов	3,6	3,55	3,4	0,15
6	дизайн, по 10 бальной шкале	8	8	6	0,12
7	количество программ	90	70	90	0,07
8	надежность, тыс. часов	13	12,7	11,8	0,24
					1

Таблица 2.

	экономические параметры	JVC	Panasonic	Витязь
1.	цена продажи, руб.	4150	4150	3200
2.	суммарные расходы за весь срок эксплуатации	5250	4850	4900

Вариант 2

Рассчитать вводимую, выбывшую и среднегодовую производственные мощности, если мощность предприятия на начало года составляет 3500 тыс. тонн. Ввод производственных мощностей предусматривается с февраля месяца - 50 тыс. тонн, с мая месяца 140 тыс. тонн, с августа - 350 тыс. тонн, с декабря - 20 тыс. тонн. Вывели производственные мощности с января - 60 тыс. тонн, в феврале - 60 тыс. тонн, в сентябре - 150 тыс. тонн

Вариант 3

Оборотные средства предприятия на 1 января составили 240 тыс. грн., на 1 апреля - 280 тыс. грн., на 1 июля - 260 тыс. грн., на 1 октября - 290 тыс. грн., на 1 января следующего года - 300 тыс. грн.

Определить средний остаток оборотных средств предприятия за I полугодие, III квартал, 9 месяцев и год.

Вариант 4

Середня вартість основних засобів підприємства по групах в поточному році складала, млн грн. :

Машини і устаткування

50

Норма амортизації для активної частини основних коштів складає 15 %. Метод амортизації - прямолінійний.

Чисельність працюючих на підприємстві по категоріях і середньомісячна заробітна плата наступне :

Категорія	Чисельність, чел.	Середньомісячна заробітна плата, крб.
Основні робітники	50	1000
Керівники	10	1500

Соціальний податок - 37,5 %.

Річний обсяг виробництва складає один мільйон одиниць продукції. На виробництво одиниці продукції витрачено сировини, матеріалів і енергетичних ресурсів на суму 152 грн. Інші витрати в структурі собівартості складають 20 %

Розрахуйте собівартість одиниці продукції.

Варіант 7

Завдання

Визначте оптову .роздрібну ціну, якщо

- витрати на сировину та матеріали -90 грн.
- витрати на обробку – 30 грн.
- загальновиробничі та загальногосподарські витрати -60 грн.

Рівень рентабельності виробу – 30%,Сбутова організація встановила 30% торгівельної надбавки, націнка роздрібною ланки -50%,ПДВ-20%.

Варіант 10

Длительность одного оборота оборотных средств на предприятии была определена по плану в 32 дня. Фактически она оказалась на 4 дня меньше. Объем реализации продукции был выполнен на 100% и составил 12,8 млн. грн.

Определить:

1. Какими оборотными средствами располагало предприятие по плану,
2. Величину фактически задействованных оборотных средств,
3. Сумму высвобождения оборотных средств,
4. Какое количество продукции можно произвести дополнительно, используя высвободившиеся оборотные средства.

Варіант 11

Визначити повну собівартість виробу і гуртову ціну по калькуляційних статтях витрат за наступними даними:

Показник	Значення
1. Витрата матеріалів на виріб, кг :	
б) кольорові метали	28
2. Гуртова ціна матеріалів, ден. ед. за тонну	
б) кольорові метали	1500
5. Трудомісткість виготовлення виробу, норма-годин :	
а) верстатні вироби	116
6. Середній розряд робіт :	
а) верстатних	5
7. годинна тарифна ставка, ден. ед.	
б) 5 розряду	0,98
Відрахування на соціальне страхування	37,5%

Інші виробничі витрати - 4% від попередніх калькуляційних статей. Прибуток виробничої ланки - 30% від виробничої собівартості. ПДВ - 20%. Витрати і прибуток оптової ланки відповідно - 70% від виробничої собівартості, рентабельність - 20%.

Варіант 13

Розрахувати потужності, що вводиться, вибулу і середньорічну виробничі потужності, якщо потужність підприємства на початок року складає 3500 тис. тонн. Введення виробничих потужностей передбачається з лютого місяця - 50 тис. тонн, з травня місяця 140 тис. тонн, з серпня - 350 тис. тонн, з грудня - 20 тис. тонн. Вивели виробничі потужності з січня - 60 тис. тонн, в лютому - 60 тис. тонн, у вересні - 150 тис. тонн.

Варіант 14

Підприємство продає продукцію партіями по 200 шт., отримуючи з одиниці продукції прибуток в 10 грн. Для стимулювання збуту маркетингова служба підприємства запропонувала понизити ціну, внаслідок чого прибуток знизиться до 9,0 грн. з одиниці продукції, а швидкість обороту зросте з 4 до 5 оборотів. Визначити, як зміниться річний прибуток підприємства від реалізації продукції в результаті прискорення оборотності обігових коштів.

Варіант 18

Розрахувати рівень конкурентоспроможності холодильників марок 1,2.

№	Параметр	Марка холодильника		До значущості параметра
		1	2	
1	Надійність (ресурс) (тыс. час)	100	130	18
2	Напрацювання до поломки (тыс. час)	50	70	11
3	Економічність, Квт/година	1,65	1,10	15
4	Температура НТВ, 3°	-12	-15	12
5	Місткість НТВ, дм.	40	50	12

	куб			
6	Об'єм, л	250	280	11
7	Дизайн, у балах по 10-балл	10	6	10
8	Зберігання продукції при відключенні ел. енергії, година	5	11	5
9	Матеріаломісткість, кг	48	60	5

№	Параметр	Марка холодильника	
		1	2
1	Ціна, грн.	1700	1450
2	Загальні витрати споживача за увесь період експлуатації	5000	6700

Варіант 19

Підприємство запланувало реалізувати продукції на суму 110 млн. грн. маючи 22 млн. грн. обігових коштів. Фактично коефіцієнт оборотності дорівнював 6. Визначити суму вивільнених обігових коштів.

Варіант 20

Завдання

Визначити собівартість виробу і її структуру по калькуляційних статтях витрат за наступними даними:

Показник	Значення
1. Витрата матеріалів на виріб, кг :	
а) прокат чорних металів	160
б) кольорові метали	28
2. Гуртова ціна матеріалів, ден. ед. за тону	

а) прокат чорних металів	600
б) кольорові метали	1500
3. Транспортно-заготівельні витрати на матеріали, %	3
5. Трудомісткість виготовлення виробу, нормо-годин :	
а) верстатні вироби	116
6. Середній розряд робіт :	
а) верстатних	5
7. годинна тарифна ставка, ден. ед.	
а) 4 розряд	0,87

Додаткова заробітна плата - 10% від прямої заробітної плати.

Відрахування на соціальні заходи - 39,56% від основної і додаткової заробіт.

Варіант 30

Обігові кошти підприємства складають 74 млн. грн. Тривалість одного обороту обігових коштів - 60 днів.

Визначити річний об'єм реалізації продукції і об'єм реалізації продукції на 1 грн. обігових коштів.

Віріант 31

Розрахувати потужність, що вводиться, вибулу і середньорічну виробничі потужності, якщо потужність підприємства на початок року складає 500 тис.

тонн. Введення виробничих потужностей передбачається з січня місяця

- 50 тис. тонн, з березня місяця 40 тис. тонн, з вересня - 550 тис. тонн, зсічня - 20 тис.

тонн. Вивели виробничі потужності в лютому - 60 тис.тонн, у березні - 40 тис. тонн, в серпні - 240 тис. тонн.

*Підписано до друку 18.09.2006 Формат 60×84 1/16.
Папір газетн. Друк ризограф. Ум. друк. арк. 1,44
Тираж 350 прим. Вид. № 84/06
Розмножувально-копіювальний сектор
Національного університету цивільного захисту України
61023, м. Харків, вул. Чернишевського, 94*